

върху легендата за шест деца, откраднати от демон, който е принуден да ги върне. Тук срещаме най-старата известна форма на магьосничество, при което голям брой болести се свързват с краденето на деца. Заклинанието срещу Трешевица се приписва, казва д-р Гастер, на поп Йеремия⁹⁷, основател на богоилството (мащабна източнославянска ерес, която в средновековието се разпространила из Европа и проправила пътя на протестантството). „Ето защо няма съмнение, че заклинанието води началото си от Изток и аз съм доказал, че то още през осми век е съществувало и на други места в този край на света. Възможно е да има манихейски⁹⁸ произход. То е запазено до наши дни във всички страни в Източна Европа, а с някои модификации съществува и сред германците и евреите“. Макар да се приписва на Сисин, първия последовател на Мани – водач на манихеите, изглежда то е извлечено от по-ранна ориенталска история, която е била в основата на всички по-късни формули. Тук я представям в румънската ѝ форма, която много наподобява по-древната. Тук, както и в останалите варианти, демонът е от женски пол. Легендата разказва следното:

„Аз, Сисвей, слязох от Маслиновата планина⁹⁹ и видях как архангел Гавраил срещна Авестица, крило на Сатаната, сграбчи я за косата и я попита накъде отива. А тя му отговори, че отива да измами Светата Дева с хитрините си, да открадне но-

---

⁹⁷ Поп Йеремия се смята за син на поп Богомил – български религиозен мислител, живял през X век по времето на цар Петър I (927–969 г.) и основал учението, което носи неговото име. Както Йеремия, така и Богомил се смятат за автори на няколко еретически книги, забранени от църквата – б. пр.

⁹⁸ Манихейство – единствената мъртва световна религия. Създателят на манихейството Мани (210–276) е роден в Месопотамия. Най-забележителният принцип в манихейската теология е нейният дуализъм. Вселената се разглежда като бойно поле между злия материален бог и добрия духовен бог – б. пр.

⁹⁹ Планински хребет на изток от Йерусалим. Сцена на множество библейски събития. Според книгата на пророк Захария това е мястото, откъдето Бог ще започне спасението на праведните в края на света – б. пр.